

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 d., 6 luni 3 d. 50 c., 3 luni 1 d. 75 c.
Pentru mesele pe an 8 d., 6 luni 4 d., 3 luni 2 d.
Pentru străinătate pe an 12 d., 6 luni 6 d., 3 luni 8 d.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măscărilor 47

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măscărilor Nr. 43.
Epistole nefranco se refuză. — Articuli nepublici nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 c. — de două ori 12 c. — de trei ori
15 c. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 c. pentru
de-care publicare.

De ce te temi, nu te trece.

Pe când se dezbătea în dieta Ungariei articolul de lege referitor la introducerea limbii maghiare în scoalele populare, presa nemaghiară își exprima temerile sale. Naționalitățile nemaghiare vedeau prin o astfel de lege arătându-li-se între altele dreptul garantat prin § 1 al articolului de lege 44 din 1868.

Se ridicară proteste în contra unei astfel de legi. Li se spuse maghiarilor, că o atare lege nu ține cont de recerintele și principiile pedagogice și că prin urmare naționalitățile sunt în drept a vedea în ea baza, ce va să se pună maghiarizării scoalelor populare.

Cu toată străfotarea naționalităților nemaghiare legea se primi. Ca să nu fie însă prea evident scopul principal urmărit de legea aceasta, se statorî: „limba maghiară să fie numai obiect de învățământ în scoalele populare nemaghiare.

În decursul timpului au avut naționalitățile nemaghiare din Ungaria ocașione a se convinge, că temerile au fost basate, și că ținta susnumitei legi e în adevăr maghiarizarea scoalelor. Streinii chiar, cari la început nu au prea dat ascultare plângerilor ridicate de nemaghiarii din Ungaria asupra nedreptăților, ce li se fac, s'au convins în cele din urmă, că naționalitățile nemaghiare au cuvînt de a se plînge.

Din relatările presei maghiare, apărute în coloanele acestui ziar, am vădut, că guvernul a sprijinit pe față ideea maghiarizării, ceea ce a întimpinat aplauzele acelei presei. După ce s'a cam deochiat lucrul în afară și guvernul a băgat de samă, că se descreditează înaintea lumii, dacă nu va înceta — cel puțin la părere — cu sprijinirea pe față a acestei idei, guvernul și-a retras sprijinul oferit. Dar eată că în presa maghiară se propagă o idee nouă, chemată a înlocui sri-

ginul detras de guvern. Se propune înființarea de „Reuniuni de maghiarizare.”

Guvernul nu numai n'a fost pasiv față cu o propunere ca aceasta, care vetemă adănc drepturile, ce s'au garantat naționalităților nemaghiare, ci i-a dat sancțiunea prin întărirea statutelor Reuniunilor de maghiarizare înființate. Guvernul, care e chemat a priveghia, ca să se observe și execute legile, a trecut în mod volnic preste ele, sancționând drepturi excepționale.

Când ne-am pune noi românii să înființăm reuniuni pentru lățirea limbii române între conaționalitățile din patrie, ceea ce n'ar fi un rîu așa mare, de oare-ce ar contribui numai la cultură, ne-ar întări oare guvernul atari statute? Oare nu ne-ar învinui, că sîntem mai sciu și eu ce, numai pătroiși buni nu, și ne-ar interdice înființarea fără multă motivare?

Nu se poate ca să se fi interpretat articolul de lege referitor la introducerea limbii maghiare în scoalele populare în favorul maghiarizării fără scirea și consensul guvernului.

Cu atît mai puțin se poate acesta, cu cît ne convingem, că unde nu mai poate, guvernul deschide calea maghiarizării.

De ce ar călca legea organele subalterne într'un mod așa de drastic, precum arată cazul cu Valendorf, dacă nu ar scii că o fac cu conivența guvernului? Asemenea casuri recomandă pe călcătorii de lege, în loc ca să le atragă pedepse din partea guvernului. Acemenea procederi află rîsunet la guvern, căci corespund cu intențiunile urmărite de el prin articolul de lege referitor la introducerea limbii maghiare în scoale.

Datele statistice despre instrucțiune în anul scol. trecut 1881/1882 ne au dovedit că temerile naționalităților au fost basate și că scopul principal ce se urmărește prin instrucțiune e maghiarizarea. Nu-i destul că

limba maghiară să se propună și în scoalele nemaghiare, limba maghiară trebuie să fie limba de propunere în școală, altfel școala nu e patriotică.

În discușiunea bugetului de instrucțiune s'a enunțat pe față că chemarea școlii e maghiarizarea.

Mai evidente se vede scopul, ce se urmărește, din cele ce ni le comunică „Pesti Napló” în Nrii. 342—344 din 12—14 Dec. a. c. Comentarele ce le face foaia aceasta la raportul ministerial despre scoalele medii și superioare sînt destul de semnificative.

Câți copii și cu ce spor au frecventat școala, e lucru secundar! Lucru de căpetenie e, căți copii nemaghiari au învățat limba maghiară.

Sporul în privința aceasta e normativ, sporul ce se face în celelalte obiecte de învățământ e lucru secundar.

Deși s'au făcut oare-care pași în învățarea limbii maghiare, sîntem încă departe de scop. Sînt încă multe scoale cu limba de propunere nemaghiară. Cu deosebire cei din Transilvania sînt renitenți în punctul acesta. Asupra acestora se plînge mai rîu „Pesti Napló”. Scoalele române și săsești din Transilvania trebuie maghiarizate, căci, pe lângă alte scaderi acestea nutresc simburile „dacoromanismului și pangermanismului.” În ele, predându-se învățământul numai în limba maghiară, se cultivă idei inimice statului.

„Pesti Napló” recomandă dietei petițiunea comitatului Hont: „să depindă aplicarea învățătorilor la scoalele profesionale dela întărirea guvernului.

„Noi avem, dice „P. N.”, toată încrederea în învățătorii, cari e sînt mai maghiari decît scoalele. Între popoarele nemaghiare e fiecare învățătorii maghiar un apostol al maghiarismului.”

Ungaria va deveni, după „P. N.” numai prin învățătorii maghiari stat civilizat, căci numai aceștia sînt în

stare a „întări Ungaria în iubirea și în cultura fiilor săi.” Numai atari puteri vor scii introduce în învățământul public o direcțiune patriotică maghiară națională. Numai învățătorii maghiari se conformează „inspecțiunei și influinței statului: numai aceștia sînt pătrunși de adevărul, că „civilizațiunea în Ungaria trebuie să fie maghiară.”

Nu mai învățătorii maghiari sciu propaga „patriotismul și maghiarismul.”

Ni se face în special nouă românilor din Transilvania imputarea, că sîntem înderept în cultură, că noi ne acomodăm mai puțin maghiarismului și ideii de stat maghiare, de oare-ce noi avem mai puține scoale în cari pe lângă limba română să fie limbă de propunere și cea maghiară. Afară de comitatul Făgărașului și al Hunedoarei nu dispunem de învățătorii cu cunoștințe din limba maghiară. Numai aceste două comitate nu se „opun ideii de stat maghiare.” În toate celelalte comitate sînt în putere între români „dacoromanii.”

Naționalitatea maghiară e periclitată mai mult în Transilvania, țeara aceasta „ne însuflă mai multă grijă.”

Guvernului li e mărginită, continuă P. N., influența în Transilvania, Aspirațiunilor culturale și naționale maghiare se opune aici „autonomia celor două biserici române,” excepționând părțile în cari se află episcopi de treabă (joraval) — de aceștia sînt doi.”

Drepturile garantate acestor confesiuni apoi autonomia serbească și a bisericii luterane la sasi jignesc teniuța articolului de lege pe baza căruia se poate înainta maghiarizarea.

Resistența pasivă bisericăscă trebuie nimicită sau cel puțin slăbită. Adresa comitatului Hont merită toată atențiunea. Ea cere ca dreptul de întărire a învățătorilor confesionali să fie rezervat statului, pentru ca se nu se concreează creșterea popoului oa-

FOIȚA.

Bunica.

(Novellă.)

Doamne dar multe săcături mai aude omul în lumea aceasta cu cele două urechi ale sale; dacă nu și-le poate închide cum face bună oară cu ochii. Așa e și cu dicătoarea, că totdeauna un copilul cel mai mic e mai drag tuturor, cine scie de ce. Eu eram cel mijlociu și totuși bunica m'ar fi purtat în sin, dacă era cu puțință, atît i cășusem de bine la inimă. Pentru lumea aceasta n'ar fi venit, odată măcar, cu mîna goală de unde se ducea; fără îmi aducea mai una, mai alta, scii cum se aduce la copii. Dar las' că și eu o iubeam! De se ducea unde-va și zăbovea mai multă vreme — scii d-voastră cum au nărav oameni să șadă, unde se duc, cît cu treabă, cît fără treabă — eu stam cît ții-ți țina de mare buburuz la ușa curței, așteptînd, că ba acum, ba acum pică. Când era ea dusă la oraș, îndată ce prânzîm mă suiam cu Mitruțu popei, cu Duhul

lui Drevă și cu alți tovarăși buni de ai mei, și tot așteptam să se întorcă cu puilul țergului, deși poate nici în oraș nu ajunsesse încă. Mitruțu popei era neam cu mine despre tată, și gîndea, că da de-i va aduce și lui ceva; ear Duhu era prețin cu noi. Dar cum se șeși tu în dirciul verei, când țina e cît un an, fără leac de lucru? Ne sottom că de o cam dată se ne dăm pe coasta bisericeii de a durigusal; cine a merge mai departe și mai iute acela să fie mai viteaz. Ține-te copile! Ni se încoveau și părăreau coastele, când trec-am preste câte o peatră mai colțuroasă; dar cine ar fi îndrăsnit să dică odată vai? N'ar mai fi putut scăpa de gurile celorlalți pînă e ceriul, ear de vitejie nici vorbă mai mult. Așa ne petrec-am noi pe coasta bisericeii pînă ne apuca seara.

Atunci ne trăgeam ca moarea cea rea cîtră casă. Despre ceialalți nu vî pot spune, dară eu de ostent ce eram, pînă se se gate cina, și ascultam cățălul pămentului, cu picioarele în tăciuni. Să fi stat în creștet și nu mă puteai pune în picioare pînă în ceea ții, când era

scoarele de o sverlîtă bună departe de deal. Atunci primeam puilul țergului și împăcîndu-mă cu pîntecele, mă făceam, că lucru ceva prin curte pînă ce mi era la îndemână a-mi lua cafrafusele. Mai întai și mai întai mă duceam prin vecini să vîd, că scula-tu mi-s'au tovarăși. După aceea mai ia mă pînă ce sfinția soarele, dacă ai de unde. Mama mă mai lua de scurt, dar bunica îmi ținea proptă și așa scăpam ca prin pene.

În chipul acesta am dus o tare bine cu bunica precum și ea cu mine, vreme lungă. Poate că și mai departe tot așa o duceam, dacă n'ar fi făcut ea ce-a făcut. Eu? Să-mi fi făcut tot pe voe și nu mă supăram. Așa însă eu nu port vina, Dșeu vede că-i de-asupra.

Scii și d-voastră, că nu-i bucurie fără de intristare; așa a fost și cu prețina mea cu bunica.

Era pe vremea, când se răsădește curechil în curechite. Bunica tocmai se apucase de răsădit; ear eu isprăveam, nu mai țin minte ce, prin curte. Aud numai odată: „Gligore! hai tu dragă, să-ți dee bunica ceva!”

Mă pune pîntecele, că ceva lucru bun n'a putut să fie, de mă duc. Și de aci se vede, că am fost un copil bun și ascultător, căci altul, cine știe, că mergea ori ba! Cum m'apropiu de ea, îndată mă umflă de urechi și mă ridică'n slavă, bombănd: „Atată se mi se înalțe căpățîna!” Țin minte pîn' trăsese. Am boscorodit-o și eu cum am scuit, dar' ea nici pîura n'avea. Mă duc s'o spun la tata; dar tata încă n'are ce lucra făr' se pune pe ris. Las' tată gîndii eu în mine, că dac'am ajuns pînă într'atata, te voi vedea eu cu cine-i mai pune altoii de aji încolo, că cu mine sciu că nu. El, tată-meu, de câte ori ave de a pune vr'un pom, nu scia alta, făr' se mă strige pe mine să țin cu amîndouă mînilor de trunchiul lui, când li așeși în pămînt. El dică că numai așa va rodi pomul în fie-care vară; pe când dacă țini numai c'o mîna, — într'o vară face poame, in'talta ba. Se poate, că tată-meu are drept, căci mulți pomi am vădut chiar eu cu ochii mei, rodind numai la câte doi — trei ani.

Tot așa am trăit cu bunica ca

menilor necualificați și nici răsvrâtorilor dușmanii statului.

„Ne trebuie inspectori de scoale cum se cade, și cel puțin de 10 ori mai multe scoale de stat de cât cele existente. Numai prin scoale de stat se poate nimici opozițiunea naționalităților față de statul maghiar și cu limba maghiară.

„Durere! Nu sînt bani! Politica înaltă îi absoarbe toți, interesele naționale și cultura trebuie să plătească prețul acelei politici.”

Să se înființeze cu ori ce preț scoale de stat, căci „Slovaci maghiarizați” sînt dovada cea mai bună, că de salutară e măsura aceasta.”

„Ungaria e stat maghiar. Predominarea maghiarismului e justificată. Avem speranță, că societatea va fi mai maghiară ca până acum, dovadă scoalele medii, în care se pune deosebit pond pe învățarea limbii maghiare.

„Instrucțiunea și patriotismul sînt gemeni.

„Ambele se condiționează reciproc.

„Instrucțiunea va fi corespunzătoare numai, dacă va fi conformă legii și va avea de rezultat maghiarizarea, căci în maghiarism se oglindează patriotismul.

Numai putem fi la îndoeală despre scoul, ce se urmărește prin legile scolastice de aici. Avem cuvânt a constată, că temerile ridicate de naționalitățile nemaghiare din Ungaria au fost întemeiate, precum e întemeiat și adevărul, că de ce te temi, nu te trece.

Și puționalele gimnasii, de cari dispun naționalitățile nemaghiare, sînt un ghimpe în ochii maghiarilor. „Pesti năplu” își varșă tot veniul asupra lor.

„Șași au 7 gimnasii germane și 2 scoale reale. În acestea se propagă specific germanismul săsesc. Germanismul e în Transilvania săsesc, în Germania e scut al fidelității în Ungaria înșe e o notă de infidelitate (nota infidelității). Gimnasiile acestea sînt luterane și se află în Bistrița cu 143 scol., Brașov cu 160, Mediaș cu 120, Sibiu cu 198, Sighișoara cu 110, Reghinul săs. cu 58 și S. Sebeș cu 53 scolari. Școala reală din Brașov cu 80 și cea din Sibiu cu 163 de scolari. Toți elevii sînt de naționalitate germană.

„Acestea sînt scoale nouă medii. În elenu trîie copilul din părinți maghiari. De cercetează numai puțini români. Limba de propunere e peste tot cea germană. În acestea se strică 1058 cetățeni tineri din Ungaria, căci se instrănează în mod sistematic de statul

maghiar și de națiunea maghiară, în a căror sin sînt chemați a locui.

Alta e soarta celor copii din părinți germani, cari cercetează scoalele din Eperieș, Iglau, Pojon, Odenburg, Leutsau, la olaltă cu fii maghiari unde ascultă pe profesori maghiari, sau și a acelor, cari frecventează gimnasiile de stat din Panciova și Bisericalbă. Elevii acestor institute sînt la Universitate deja maghiari, și stau deopotrivă cu noi în viața practică, diferență între ei și noi nu există.

Și românii?

Aceștia au gimnasia în Beiuș cu 171, Blaj cu 381, Năsăud cu 186, Brașov cu 177 și în Brad cu 79, apoi școală reală în Brașov cu 91 elevi români.

Scoalele acestea medii sînt semnificative, căci ele sînt mașine, cari produc daco-românismul (koltógépek) Un gimnasiu e situat în Ungaria, toate celelalte în Transilvania, ca și cele săsești.

Cu astfel de scoale nu se va preface Uniunea nici când în carne și sînge! În Transilvania nu va înceta în modul acesta nici când lupta naționalităților, căci tinerimea se erese în idei revoluționare. Dacă 1075 tineri români, jumătate din tinerimea studiosă cercetează astfel de scoale pe care alte naționalități nu le cercetează și în cari se utresc cu fantasmii politice și se deprind în răsvrătiri, mai poate fi vorba de pace?

Intrând tinerimea aceasta în viață vine în conflict cu sine și cu împrejurările, în care voeace a trăi. Deja la Universitate e izolată și se izolează ea înșăși: fie care tiner român își incipuește ca va deveni ministru în Dacoromania sau cel puțin comite suprem. Reinortcîndu-se acasă își vine cu greu a fi diurnist sau practicant de advocatură și crede că e persecutat de maghiari; își poartă pîrul sbrulit, are privire selbatică și caută a fi ales de tribun al poporului.

Între cele 6 scoale daco române e deosebirea aceea, că 3, anunit cea din Beiuș, din Blaj și din Năsăud stau, ca scoale greco-catolice, sub nemijlocita inspecțiunea a statului. Școala din Năsăud o a creat statul prin pactul făimos a lui Kerkapolyi, care a donat dominiul Năsăudului românilor, ceea ce încă nu a primit sancțiunea diefală. Vatra de agitațiune a greco-orientalilor e Brașovul; acesta e capitala lor; la gimnasiul din acest loc propun 15 profesori, la școala reală 7 cu fl. 18,666 spese proprii și fl. 4522 spese dela stat. Școala aceasta e debilă ca și gimnasiul din Brad. De unde se va acoperi partea cealaltă de spese, după ce nu se face din un fond religionar, im-

pregiurarea aceasta cere oare-care explicare.

Spre norocire cercetează cea mai mare parte a tinerimei române gimnasiile maghiare din Arad, Lugos, Oradea-mare, Cluj și Alba-Iulia. Aici învață și alt ceva nu numai a fantasa. Naționalitatea română e foarte aplicată la fantasa.

Constatăm cu plăcere, că afară de aceste 16 scoale medii celelalte 163 sînt institute patriotice și, după limba de propunere, mai toate curat maghiare.

La espectorajii și invective de acestea n'avam nimic de reflectat. Le însemnăm numai, ca se le ținem mai bine în minte. *Gut zu wissen aufzuschreiben*.”

Revista politică.

Sibiu, în 26 Decemvre.

Dela Paris au venit una după alta două seiri, cari deși în sine nu poartă timbru politic, nu se pot desbrăca cu totul de însemnătate politică. Telegramul anunțîi moartea lui Gambetta, care a urmat aște noapte la bețul nopții. Sînt multe și felurile șoptele și vorbele despre originea morții lui Gambetta, cari n'au absolut nimica comun cu politica. După ce se vor lănaul puțin lucrurile asupra evenimentului — morții lui Gambetta, ne vom latine și noi la mai multe asupra obiectului. De astă dată dîcem că partida republicană din Franța a perdut mult; prin aceasta nu dîcem înșe că și Franța a perdut căt au perdut republicanii.

A doua scire dela Paris este sinuciderea ambasadorului austro-unguresc a contelui Wimpffen. Aceasta intrată este politică, încat este reprezentantele monarhiei austro-unguresci, care din motive necunoscut, și-au luat viața.

„Pacea” se continuă și în septemna aceasta și poate că nu o va conturba nici ordinaul dat de a pleca în Galizia regimentele de dragoni, staționate în Linz și Wels. Cărligul de care s'au acățat alaratele de răboiun, pare a fi în Viena. Contele Kálnoky, dîce un diar polon, ursece pe poloni, prin urmare i'ubesce pe ruși. Este dar datorita maghiarilor și polonilor să se convingă ce politică esternă au să spriginească. Speră că în cele din urmă Kálnoky se va retrage și îl va înlovi Kallay. Așa dar cărligul delaturat și apoi vre-o câte-va frase de laudă asupra disciplinei politice unguresci în presa dela Berlin și lucrurile vor da înainte...

Un răboiun ruso-german.

Diarul „Ecolu” (care apare în Moscova), cetim în „Românul” și care de altmintreli este foarte moderat, rădică mînașă de răboiun aruncată de „Kölnische Zeitung” și dîscent cu mult sînge rece ca cum ar fi vorba despre lucrul cel mai natural de pe lume, sorșii unui răboiun ruso-german. Citatul diar serie următoarele:

O ciocnire cu Germania nu este atât de îngrozitoare, după cum se presupune. În aceste din urmă zile s'a discutat adese ori prin presă puțintea unei ciocniri între Germania și Rusia. Astfel corespondentele din Berlin al diarului „Golos” comunică că prin cercurile guvernamentale ale Germaniei era aproape un lucru ocîrit de a profita de situațiunea cea anevoioasă a Rusiei, spre a escuta lovitura ce se plănuse de multă vreme contra ei. Numai cunoscuta întrevădere dela Dantzig a împedecat realizarea acestui plan. De și față cu asemenea șgomote nu trebuie cineva să creadă numai decăt, că ele sînt întemeiate, totuși ele nu vor putea lipsi de a produce o impresiune dureroasă asupra ori căru rus. De fapt, cineva nu poate să

începă un răboiun, decăt numai atunci când rezultatele așteptate au în adever o însemnătate, căci în ori care alt cas, un răbel chiar când este victorios, apasă foarte greu asupra întregii țeri. De altmintreli lipsesce orice temeiuri serioși pentru temerea că un atac al Germanilor ar putea fi încoronat de succes. Campaniile din 1866 și 1870 precum și literatura lor, au deșteptat în mase convingerea că cancelarul de lor, comitele Moltke și armata prusiană sînt neînvinși și nimic nu este peste putință pentru ei. Dar așa să fie oare în realitate? Voin a ne încera să espunem posibilitățile asupra căror ar putea conta Prusia la cas de un răboiun cu Rusia, dar în același timp și pe acelea, care ar exista în această luptă în avantajul nostru Prusianii au avantajul unei mobilizări mai repede, care le permite de a ne apuca înainte cu o invasiune. Prusianii au mulți generali buni; flota lor numără 29 frumoase vase cuirasate, fortărețele lor sînt în stare bună, întreaga rază de frontării despre Rusia este bine pregătită intru aceea ce privește întăriri în fine, alianțele și neutralitățile bine alese și cu îngrijire pregătite aduc Prusianilor un mare sprijin. Principele de Bismarck a dovedit că în aceasta este măstru, pe când Rușii, din contră, după cum se poate vedea din istorie, au fost totdeauna nise diplomați slabi. Toate acestea dovedesc că Germania este un protivnic serios, că este de trebuință a încorda totă atențiunea punctelor noastre slabe și a împlini pe cât se poate de repede lipsurile ce există. Dar din toate acestea nu rezultă numai decăt că Germania e neînvinșă și că trebuie necesarmente să câștige supremația asupra noastră. Superioritatea din organizațiunea militară, precum și în educațiunea unactă, a fost și pe timpul răboiului de șapte ani, întocmi că și acum de partea Prusianilor și cu toate acestea am raportat victorii asupra lor. De și trebuie să dăm dreptate sciinței, esperienței și cunoscințelor de răboiun ale generalilor prusiani, totuși se găsesc la noi cu toată sărăcia noastră, căta va nume însemnat în această privință.

Starea financiară a Rusiei nu este strălucitoare, și aceasta este un lucru însemnat, de vreme ce în ziua de astăzi răboiun nu se face numai cu trupe, ci și cu bani. Cu toate acestea înșe răboiun nu se face cu bani proprii, ci se recurge la împrumuturi; și ar fi cu greu de a ne arăta un singur cas, în care răboiun să fi început cu o stare financiară strălucită.

Cea mai mare parte din răboaiete făcute, și mai cu deosebire de noi au fost începute în nese relațiuni financiare foarte proaste, și totuși multo din ele au fost victorioase. În fine trebuie că țeara, pe timp de răboiun, să facă sforțări îngrozitoare, și Rusia este obicinuită cu aceea ca, în momente grele, să-și desăfure toate forțele ei. Istoria confirmă aceasta.

În privința alianțelor, se poate spune că arare ori aliații lucrează în comun; gelosia și diversitatea de interese es numai decăt la iveală; trebuie să țînă cineva seamă de toate acestea și să scie a profita cu dibăcie de desbinarea aliaților. Alianțele și neutralitățile, pe care le ar încheia Prusianii, pot să fie liesne sfărâmate, îndată ce armele lor n'ar fi victorioase.

Totuși, punctul principal în care sperăm noi, în care avem încredere noi, este superioritatea moralului soldatului rus, forța de rezistență a armatei rusești, față cu care nu poate nimic organizaerea germană. Napoleon, cel mai mare cunosător în arta răboiunului, dîcea că într'un răboiun succesul aternă pentru două treimi dela elementul moral.

Mai sînt încă și alte împregiurări care ne sînt favorabile. Printre acestea numărăm recente esperiența de răboiun (răboiunul din 1877—1878) pe

ochiul cu aiul cătăva vreme. Să în-tîmplă înșe curînd după țuturatul de urechi, că așa-i dîce pe la noi, de mi se fac nese bube de cele dulci peste întreg obrazul. Ce-i de făcut? Mama la firea bunurilor se pricepe ca și mine. Dar lasă-mă numai pe mîna bunicii! Unsu-ma ea cu unt din luna lui Martie; — cu smîntîna dulce; — cu miercure vînată; — cu cenușă de coadă de bust anpărsiit, miuită, în smîntîna dulce; — cu tînă de sub treptele mesii, unde se țîn canele cu apă; — cu bureți negri mîrunți, ce se fac pe grămzele de gunoii; — cu zmgă făcută prin freacarea a două oale făcute în deosebite locuri, frecare făcută numai Miercurea și Vinerea pe nemăncate ca să ție fi scupitalul curat, căci trebuie să uđi oalele pe parte unde le freci cu scupat; — și cu alte multe feluri de leacuri, pe cari nici doftorii cei mai discuși nu cred că le cunosc. Din ce, din ce nu, nu ve pot spune, destul, că de bube mă năntuim până n'trun ceas. După aceasta ne-am făcut prietini cum se cade. Ori în cătră se ducea mă duceam și eu, căci ea mă chema. Une ori, bunăoară când mergea la vie uita todeauna să

mă cheme, dar eu sciam merge și nechemat. Da apoi învățaturile ei cele frumoase, ce mi-le da la prilegiuri de acestea?

Ei, dragul bunicăi, dîcea ea când mă vedea cam amărît din pricina celui Crăciun, care esea tot cu o septămăni mai tîrziu decăt al Ungurilor, — Crăciunii lăcuesc cu toți la olaltă și odată pornesc ca să vină nu mai căt vinind ei, Dăeu scie din ce depărtare li apucă acum arma. Crăciunul cel unguresc e îmbrăcat în haine de cele subțiri de poți prinde pesci cu ele — și tu cum i-s îmbrăcați și Ungurii cea ce vin pela noi după var și mai după poame —; ear al nost are o bundă de oae pînă în pămînt. Cum vin ei așa pe drum povestind mai una mai alta, pe al Ungurilor îl răbesece frigul; zgribura și bate în pepteni ca el, — pe când al nost nici nu vrea să scie. Deci al Ungurilor o ia la talpă, căt îl slujese picioarele și lasă pe al nost, cine scie pe unde! Cum își și usei, dragul bunicăi, al nost vine și nu vine, că nu i nici frig nici grabă! Din pricina asta aveam mare necaz pe moș Crăciun.

(Va urma)

caud prusianii trăiesc în pace de unsprezece ani. Și dacă este de o mare însemnătate de a avea capi experimențați și încercați în foc, totuși nu este de o mai mică însemnătate ca masa celor conduși să fie experimentată și încercată în foc.

Calitatea teatrului de război pe care-l oferă Rusia (adâncimea și întinderea ei), împiedecă de a reuși victorii decisive asupra armatei rusești. Dacă armata n'a fi formată sau ar simți că nu este încă în stare de a da o bătălie, apoi ea nu este silită la aceasta, întinderea teatrului de război îi permite să se dea în lături.

A vorbi despre o ocupațiune a Moscovei sau a Petersburgului, ar fi ridicol; de altminteră, aceste orașe nu joacă pentru Rusia acel rol pe care-l joacă de exemplu Parisul pentru Franța.

A pune mâna pe țeară și pe isvoarele ei de putere, nu este cu puțință din cauza marelui întinderii a teritoriului nostru, și prin urmare este anevoae a reuși succese definitive. Dar ni se va dice că Prusianii nu vor procede astfel. Ei vor profita de înțelul chipului lor de a mobiliza, vor ocupa regatul Poloniei, se vor mulțumi de aceasta și se vor pregăti de apărare.

Dar ori cât de repede și ori cât de plină de succes ar putea fi înaintarea lor, totuși nu credem că vor reuși a pune mâna pe fortărețele Nowo Gurgiewsk, Ivangorod și Brest-Litewsk. Dar intru cât aceste fortărețe nu se vor afla în mâinile Prusianilor, ei nici nu se pot considera ca stăpâni pe țeară. În acest răstimp, putem mobiliza și noi, putem concentra trupele noastre în Rusia și porni cu ele la atac. De altminteră, nu este toamă anevoae la începutul războiului, de a împedeca chiar mobilizarea armatei prusiane și intrarea ei pe teritoriul nostru.

Ca concluziune vom declara încă că nu este în interesul nostru de a arăta mijloacele cu care putem opera contra Prusianilor. Punctul principal este că ele există.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Sibiu, Decemv. 9.

(Ședința din 13 Decemv. a. c. a comitetului administrativ al comitatului Sibiu. (Încehere).

Se prezintă recursul lui Isidor Halbreich din Vurper. Halbreich se plânge, că comuna Săcădate și-a rezervat prin un conclud dreptul, de ași alege din cei trei licitanți, cari au oferit mai mult la licitațiunea regului de cămărit, ținută în 25 Octomvrie 1882 pe care ar voi și că în ședința din 26 Octomvrie a conferit regulul lui Thoma Herbert și nu, după cum se cuvenea, lui Isidor Halbreich, cu toate că acesta a oferit mai mult. Halbreich a dat 1628 fl. 89¹/₄ ear Herbert 1430 fl. Prin declarațiunea sa din 26 Octomvrie s'a obligat însuși Herbert a întregi oferta sa la suma de fl. 1628,89¹/₄.

Fiind oferta nemotivat, se respinge și se aproba concludul comunei.

Se prezintă raportul prezidiului de la sedria orfanală.

În decursul lunii Noemvrie au fost 900 eșite. Dintre acestea s'au decis 716 și au ramas în restanță 184.

S'au eliberat de sub tutora 84 persoane și s'au decis în mod definitiv 3 sfacerate de curatelă. Au intrat 41 de succesiuni. Casa s'a aflat la scotnare în cea mai bună ordine. Starea casei singulare e următoarea: a) restul casei 60 cr. b) obligațiuni private 230,176 fl. 16 cr. în preșioane 88 fl. Starea casei cumulative e: c) restul casei, 3 fl. 49 ¹/₂ cr. d) obligațiuni private 6267 fl. 96 cr.

Starea casei cumulative din S. Sebeș a) restul casei 37 fl. 12 cr. b) în obligațiuni private 10,048 fl. 27 cr.

Starea Casei cumulative din Noerich:

a) restul Casei fl. 60 cr. b) obligațiuni private 73 fl. 33¹/₂ cr.

Din raportul scaunului orfanal al Sibiuului se vede, că sânt în restanță cu finea lui Octomvrie 52 acte. În Noemvrie au intrat 181 acte. S'au decis 184 și au ramas în restanță 49.

Starea casei singulare urbano din Sibiu e: a) cu finea a lui Octomvrie 619,244 fl. 94¹/₂ cr. b) creșcămintul din Noemvrie 4,855 fl. 64 cr. c) Spesat în Noemvrie 20,804 fl. 86 cr. d) starea cu finea lui Noemvrie 503,295 fl. 62 cr.

Din raportul scaunului orfanal din Sebeș se vede, că în decursul lui Noemvrie au intrat 92 acte. În doue ședințe s'au petratat 70 acte afară de ședința 5.

Toate cele 75 acte le a referat primariul însuși, căci el a reprezentat după raport în luna trecută personalul de concept al scaunului orfanal din Sebeș.

Starea casei oficiului orfanal din Sebeș e: a) în hârtie și bani: Venite 2127 fl. 58 cr. este 1939 fl. 33 cr. rest 188 fl. 25 cr. b) obligațiuni publice: Venite 310 fl. eșite nu sânt, rest 310 fl. c) obligațiuni private: Venite 60,915 fl. 24¹/₁₀ cr. eșite 1007 fl. 8¹/₁₀ cr. rest 59,608 fl. 157¹/₁₀ d) preșioane: Venite 288 fl. 44 cr. eșite nu sânt, rest 288 fl. 44 cr. e) bani după numerare: Venite 43 fl. 25¹/₂ cr. eșite nu sânt rest 43 fl. 25¹/₂ cr.

După raportul fiscului comitatens au ramas cu finea lunii 18 indiviți bolnavi de bubat în spital. Prin medici s'au înscinat cu finea lunii 18 persoane bolnave.

În jumătatea întâia a lunii s'au înțetplat 8, în a doua jumătatea a lunii 2 casuri de moarte.

Bubatul nu e încă curmat din acest motiv se susșin încă măsurile luate.

În zilele din urmă s'au ivit între locuitorii români din Turmășor casuri de bubat. Medicul cercual a luat din motivul acesta măsurile de lipsă.

Se prezintă raportul inspectorului de dare. Colectarea dăreii directe a contribuțiilor de ecivalat a contribuțiilor la fondul de pensine învătătoreșe și a dăreii de consum după zăchar, cafea și bere e favoritoare. În raport cu anul trecut e nefavoritar rezultatul colectării dăreii de consum după vin și carne, a taceșlor de timbru și de drept și a taceșlor militare.

În privința celor din urmă se arată o restanță nemulțămitoare. Nemulțămitor e rezultatul în privința aceasta în Sibiu. În comința de dare prelinimată de fl. 173,948 48¹/₂ au ramas restanți 19. 429⁰ sean fl. 39,782. 68¹/₂; în taceș militare e restanță de fl. 2460. 36 cr., apoi o sumă considerabilă în darea extremă și în taceșlo de timbru.

Recolta din anul acesta îndreptătosec a aștepta, referitoriu la asigurarea plății dărilor, rezultatul cel mai favoritoriu. Ministrul de finance cere dela inspectorul de dare rezultatele cele mai mulțămitoare. De altă parte însuși sunt la ușe așlegel. De aplicărilor comunale, ceea ce cam apasă rezultatul colectării de dare. Timpul pentru colectare e foarte scurt. Din motivele și considerările acestea ar fi necesar: să se aplice cea mai mare forță legală în privința solvirilor prescrie.

Inspectorul de dare face propunerea: „după ce restanțele de dare se urcă la fl. 182,363,63 cr. și sântem îndreptății prin urmare a crede, că dacă nu se va desfășura cea mai mare activitate, nu se va putea colecta nici darea prescriă pe anul acesta decum restanțele din anul trecut, o împregiurare nejustificabilă în raport cu recolta din acest an, rigoroarea aplicării legii anumit a §. 62 al art de lege XV din 1876 să se enunțe și să se împunertacească inspectorul ca la cas, când nu s'ar satisfice în decurs de 14 zile decisiunile comitetului din 13 Noemvrie 1882 Nr. 898, apoi cercularul inspectorului reg. Nr. 6702 ex 1882, și nu ar intra restanțele, colectarea dăreii pe să se facă concul cetățenilor s'au a organelor îndrătiate prin aplicarea eșecului pe lângă un raport, ce va avă a se așterne din partea inspectorului ulteriormente.

Față cu propunerea inspectorului de dare face contrapropunere membrul comitetului administrativ Josef Möferdt, că față

cu organele însărcinate cu colectarea dăreii să nu se aplice cele propuse de inspectorul de dare. Într-o vorbire mai lungă desăfășurând Möferdt motivele, cari l'au îndemnat la fa cerea contrapropunereii.

Comitatul Sibiuului a fost totdeauna punctos în solvirea dăreii față cu erarul reg. de dare, așa încât i s'a exprimat recunoștință. E adevărat, că sânt multe restanțe. Causa nu e reavoința solvenților, ci în genere referințele, în cari trăim. Au secat tare isvoarele de căștig. Meseriașii cari își duo manufacturile lor la Tergăuri, abia capătă pe aceea sfată, ca să și poată acoperi șpecele de drum.

Prezidiul observă puceșând din punct de vedere al competenței comitetului administrativ la propunerea inspectorului de dare că comitetul nu e îndreptătit a respinge atare propunere.

Comitetul îi stă numai în competența a afla numai o modalitate pentru prelungirea termenului pentru aplicarea faptică a măsurilor propuse de inspectorul.

Spre justificarea sa și a comitetului administrativ își susșine inspectorul propunerea, ca se nu se facă responsabil. Măsurile drastice a întrebunțat inspectorul și până acum numai în astfel de locuri, unde mijloacele legale au ramas fără rezultat. În modul acesta va urma și în cazul pe față.

La rezultatele îmbucuroare de până acum a contribuit și aceea împregiurare că restanțele din anii trecuți au fost neaseminate în comitatul acesta.

Inspectorul scolar spregiasec propunerea inspectorului de dare.

Punându-le la vot se primesc propunerea inspectorului de dare cu majoritate precumpătitoare.

Referințele de dare prezentează decusul ministerului de finance referitoriu la diferența între erarul reg. și între firma de aici I. B. Misselbacher, pentru măsurarea dăreii de consum pe zăchar și cafea pe perioada din 1 Aprilie până la finea lui August 1881. Ministrul de finance a aprobat concludul, luat ir cestiunea aceasta de comitetul administrativ în 13 Noemvrie a. c., față cu care a fost apelat inspectorul de dare.

Cu eșecutarea concludului aprobat se înscriează inspectorul de dare reg.

Se decide și introduce eșecutiunea reală pentru restanțe de dare contra lui Ioan Negru și conșoi din Ruși.

Să respinge, ca nemotivat, apelațiunea servitorului suplinitor dela direcțiunea financiară, Ioan Weidenfelder, la decusul inspectorului de dare reg. de sub Nr. 6984: 1882 pentru măsurarea dăreii de venit cu fl. 3. 50 cr.

Asemenea se resping două recourse a învătătătorii în pensine de aici, Friedrich Sturm, contra ameliorării dăreii față cu anul trecut.

Se decide și introduce eșecutiunea asupra averii imobile, lipsind averea mobilă a mai multor restanțieri.

Rapoartele lunari a inspectorului de școale și a procurorului de stat se iau spre cștință și se enunță ca concludare fără desbateri propunerile de referență.

Propunerile referențului în afaceri agro-nomice, la crearea unui statut despre eșerica pescuitorii pe teritorul comitatului Sibiu, apoi la regularea și adaptarea Otlului pentru navigațiune, s'au primit cu majoritate de voturi precumpătitoare.

Ședința începută la 10 oare a. m. se încheie la 1 oară după amasă.

Am creșut că cele de mai sus, publicate în „H. Z.”, va fi bine a le șci și cetitorii țiarului nostru.

Brad în 12 Decemvrie 1882. Un an și jumătate au trecut deja, de când cruda moarte ar răpit din mijlocul nostru pe directorul acestui despărțământ al Asociațiunii Transilvane, pe zelosul și neobositul protopresbiter al tractului nostru Zaranđ, Nicolae I. Mihelțan, și încă nici până în prezent nu s'au ales alt director în locul densusului, de și din partea subscrisului s'au convocat Dni membrii ai Asociațiunii din acest des-

părțământ în 2 rânduri de a participa la ședința extraordinarie, pentru eșeptuarea alegeere din cestiune și alte agende, — și încă prima dată, nu mult după repausarea amintitului director, eară a doua oară după ce și cassariul acestui despărțământ dl profesor gimnas. Nicolae Mărginean, s'au depărțat pentru totdeauna din din mijlocul nostru, — însă fără rezultat, căci prima dată, la timpul defșept sau prezentat numai doi Dni membrii, eară a doua oară, și acestora le-au venit mai bine la școalea, a nu se presenta. Drept aceea cugeșând eu, — că unii dintre Dni membrii, cari conduceau odinioară cu mare zel și energie toate afacerile întregului fostului nostru comitat fericit „Zaranđ”, luând în considerare prosperarea și progresarea culturai poporului român din acest ținut, în special, ear' în general, interesul și ajungerea școapului Asociațiunii transilvane, ca mai competenți, își vor lua ostennoală mai curând sau mai târziu, de a convoca adunarea generală a acestui despărțământ, și a conduce afacerile despărțământului, tot cu asemenea zel și energie, amindând prin cuvinte și fapte și pe celealți Dni membri de ași împlini cu șcumpătate, datorințele prescrie în Statutul și Regularea mijloacelor spre ajungerea școapului Asociațiunii transilvane, pentru literatura română și cultura poporului român, și de a da șucursul și șprijiul lor posibil, atât șpiritual cât și material, pentru înflorirea și ajungerea școapului Asociațiunii, care pentru poporul nostru român, după părerea mea modestă, este una dintre cele mai șacre și cele mai șalutare instituțiuni: — am întrelășat convocarea adunării generale.

Veșdend însă că nici până în prezent nu s'au făcut nici un pas în această privință, și fiind și provocat din partea unor Dni membrii, vin cu această ocașune de nou a ruga și a invita pe toți O. DD. membrii ai despărțământului ceroului IX. (Brad) al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, de a participa la ședința adunării generale extraordinarie, ținendă Joi în 30 Decemvrie 1882 st. v. la 10 oare a. m. în sala gimnasului român gr. or. din Brad.

Agendele acestor adunări vor fi:

1. Alegeere directorului despărțământului, în locul repausatului Nicolae Mihelțan, fost protopresbiter a tractului „Zaranđ”.
2. Alegeere a 2 membrii în comitet, în locul Dlor Nicolae Mărginean și Nicolae Hențu.
3. După constituinerea comitetului, acesta își va alege din șinul șeu, un cassariu, în locul dlui Nicolae Mărginean.
4. Alte propuneri din partea O. Dni membrii referitoare la prosperarea și progresarea despărțământului, precum și la ajungerea școapului Asociațiunii transilvane.

Tot odată îmi permit a revoca în memoria O. D. membrii, — și ai ruga, că încât nu a satisficț deobligământului, de a solvi tacea anuală pe anul eșpirat și sânt în restanță, să binevoiască, cu ocașunea ținerii adunării generale ținendă în ția mai sus menționată, se o aduca, și după constituirea comitetului, să o transpună nou alegându-lui cassariu, spre a se putea eșpeda fără amănare Otratului Comitet central al Asociațiunii transilvane în Sibiu.

Petru Rimbaș,
direct. prov. și actuarul despărț.

Varietăți.

* (Înșciințare prealabilă). Balul „Reuniunii femeilor române”

din Sibiu se va fiine în 23 Ianuarie st. n. 1883 în sala dela „Împăratul Romanilor”. Venitul curat e menit pentru înființarea unei scoale române de fete.

* (Convocare.) Conform stătu-telor reuniunii femeilor române din Zornești și giur, se convoacă mem-brele aceleiași a participa la ședința ordinară a adunării generale, ce va avè loc în 27 Decembrie a. c. la 2 oare post merid. în sala edificiului scolar din loc.

Zornești în 19 Decembrie 1883.
Maria Garoia
președintă.

* (Necrolog.) *Iosif Tempea*, preot greco-oriental, asesor cons. și profesor de limba și literatură română la Arhiepiscopatul din Lușoș cu fii săi Liviu, Valeriu, Mariu Vespasian, și Letiția; Alesandru Ursulescu, paroh gr. or., și asesor cons. în Lușoș cu soția sa Maria ca părinți, precum și Teodor Tempea paroh gr. or. în Toracul-mare cu soția sa Maria casorii; Paul Tempea administrator protopopesc al tractului Banat-Comloș cu soția sa Anastasia, ca cumnăți; cumnatele Eva Popescu, preoteasa în Szent-Miłos; Ecaterina vèduvită Konda; Ana Marcovicu preoteasa în Toracul-mare; și Juliana Bontilla preoteasa în Lușoș cu inima sfășiată de durere anunțată moartea mult iubitei lor soție respective mamă, fiică, noră, și cumnată

Lucreția Tempea n. Ursulescu, carea în urmarea unei morbi îndelungate în 14—26 Decembrie la 1 oară după meșul nopții în al 35-lea an al etății și al 19-lea al căsătoriei sale fericeite a adormit în domnul.

Remășițele pămâtesci se vor de-pune spre răpauș etern în cimitirul gr. or. din loc la 2 oare după amasăi Mercuri în 15/27 Decebra a. c. Fie-i țărina ușoară și memoria eternă. Lușoș în 14/26 Decembrie 1882.

* (Cărți didactice aprobate.) *Gramatica română* în scoalele elementare de V. Mândreanu, profesor în Caransebeș, atât manualul pentru învețtori (prețul 1 fl. 20 cr.) cât și cel pentru scolarei (legat cu 45 cr.), censurate din partea Senatului scolar al dieceei Caransebeșului prin corpul profesoral dela institutul pedagogic, s'au introdus prin cerculariul consistorial Nr. 764 scol. în toate scoalele noastre confessionale din dieceea Caransebeșului.

Motivele, care a îndemnat cor-pul profesoral a recomanda Consistoriului diecesan introducerea acestor manuale sânt: 1) Principiul inducțiunii, de care se folosește autorul la tractarea materiei de învățământ, dă cărlilor înțeliețe între toate manualele de felul acestora, îndemnând scolarul a-și abstracte însuși regulile gramaticale din limba reprezentată prin bucațele de cetire; 2) Manualele din cestiune, întemeiate pe principiul sus amintit sunt calificate a îndemna elevii la activitate proprie și procedend dela concret la abstract, numai a procura scolarilor cunoscințe gramaticale bine întemeiate, ci și a desvolta în mod natural facultățile spirituale ale copilului.

* (Mersul vaporărilor.) Agenția societății de navigație pe Dunăre ne face cunoscut că, cu începere de mâne 20 Decembrie, vapoarele de postă pe linia Turnu-Severin-Galați și vice-versa vor cirula numai odată pe săptămână, și anume:

In jos, dela Turnu Severin, în fie-care Vineri, 8 oare dimineața.
In sus, dela Galați, în fie-care Marți, la 9 oare dimineața. „Resb.”

Mai nou.

Guvernul României are intențiunea, dîce „Curier. Financiar”, de a

trimita ca reprezentant al țerei la conferența ce se va intruni la Londra pentru cestiunea Dunărei, de d. Titu Maiorescu, care alături cu d. Ioan Gică, ministrul plenipotențiar la Londra, va susține drepturile României în această conferență.

Loterie.

Sâmbătă 30 Decembrie n. 1882.
Viena: 57 29 58 82 33
Timișoara: 17 51 62 28 76

Bursa de Viena și Pesta
Din 30 Decembrie n. 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	118.75	118.50
Renta de aur ung. de 4%	85.50	85.45
Renta ung. de 6%	84.25	84.50
Impromutul drumurilor de ferung.	134.75	134.75
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	89.15	89.50
Obligatiuni urbane de temelina.	109.	109.
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumurilor de fer orient ung.	93.50	93.75
Obligatiuni urbane de recumpărarea pământului.	97.	98.
Obligatiuni ung. cu clausula de sorșire	96.25	95.
Obligatiuni urbane de temelina.	97.75	97.50
Obligatiuni urb. temeș. cu clausula de sorșire	96.25	95.
Obligatiuni urbanele transilvane.	97.50	98.25
Obligatiuni urbanele croato-slavo-voiene	99.	98.50
Obligatiuni ung. de recumpărarea geciului de vin	97.	97.50
Obligatiuni urbane cu temelina.	113.75	113.75
Sorș. ungareci cu temelina.	108.80	109.
Sorș. de regularea Tisei	76.30	76.25
Datorie de stat austriacă în hârtie	75.05	76.70
Datorie de stat austri. în argint.	93.40	93.25
Renta de aur austriacă	129.75	129.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	892.	890.
Acțiuni de bancă de credit ung.	272.50	272.50
Acțiuni de credit austri.	282.20	282.40
London (pe polia de trei luni)	119.40	119.30
Serșiori fonecieri ale institutiilor	—	100.
Albina	—	100.
Argint	—	100.
Galbin	5.61	5.65
Napoleon	9.49	9.48
100 marce nemșeci	58.70	58.60

Nr. 263. [325] 2—3

CONCURS.

Pe baza statutului organic § 63 combinat cu § 23 punct 5 și a instrucțiunilor votate de sinodul arhidiocesan la 13/25 Aprile 1877 Nr. 191 § 7, prin aceasta se publică concurs pentru indepluirea postului vacant de protopresbiter în tractul Săliștei.

Protopresbiterul tractului acestuia, ca atare, va fi totdeodată și paroh în local central al tractului, anume în comuna Săliște, avend a provedea una din parochiile de acolo.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiterial sânt:

a.) venitele ordinari ale oficiului protopresbiterial, cari stau din ajutoriul de stat și din tacele ce încurg pentru ședule de cununie pentru visitarea comunelor tractuale, pentru procese divorțiale și pentru alte speciale funcțiuni protopresbiterale;

b.) venitele ordinari ale unei parochii de clasa a doua din comuna Săliște, cu un relut pentu locuință.

La postul acesta pot concurge bărbați apți și binemeritați pe terenul bisericesc, în special aceia, cari după o pregătire cel puțin de 8 clase gimnasiale sau reali cu testimoniu de maturitate au terminat studiile teologice la vre-unul din institutele metropoliei noastre și au susținut cu succes bun esamenul riguros de calificare, sau cari după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vre-un institut ortodox afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de calificare înaintea comisiunii examinatoare ai consistoriului arhidiocesane.

Pot însă concurge și fără testimoniu de calificare profesorii de teologie și preoții chirotoniți înainte de introducerea esamenelor de calificare, dacă în celelalte a calificăciunea prescrișă mai sus.

În mod excepțional mai pot concurge și fără prescrișă calificăciunea gimnasială acei administratori protopresbiteriali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul și acuratețea manifestată în administrarea protopresbiteratului vor avè dela consistoriul

archidiocesan (plonar) specială îndreptățire la acest concurs.

Cei ce voesc a concurge la acest post, au ași așterne suplicile concursuale la Venerabilul Consistoriu arhidiocesan în Sibiu, în restimp de 30 zile dela prima publicare a acestui concurs în toaia „Telegrafului român”, alăturând câte o tabelă de calificăciune, carea se conțină date esacte și speciali în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc), și locuința concurentului; anii etății (anul, luna și ziua născerei); studiile pregătitoare afară de celea teologice (anul, locul și categoria acelora esamen de maturitate, doctorat ș. a.), studiile pregătitoare teologice (anul și locul acelora și esamenul de calificăciune); serviciile de până acum pe terenul bisericesc (timpul locul și categoria acelora); în fine cunoscința limbilor și alte reflecșii! Datele din aceasta tabelă sânt de a se întări cu documente, cari se se acudă în original, precum carte de botez, testimonii școlastice și de maturitate, testimonii teologice și de calificăciune, atestate de servii bisericesci și eventualmente toate altfel de recomandări.

Sibiu, 23 Noembrie 1882.

Comitetul protopresbiterial al tractului Săliștei.

Moise Lazar m/p, Ioachim Muntean m/p, admstr. ppreș. și președinte not. al comit. ppreș.

Nr. 216. [324] 2—3

Prelungire de concurs.

Fiindcă în urma concursului publicat în Nrii 66. 67 și 68 ai „Tel. Rom.” din anul acesta pentru întregirea parochiei gr. or., de clasa a III-a din comuna Burul, în terminul prescriș nu s'a însămintat nici un concurent calificat, cu învețuirea Prea ven. consistoriu arhidiocesan din 10 Septembrie a. c. 2968 se prelungește terminul concursului numit cu 15 zile dela prima publicare a acestei prelungiri în „Tel. Rom.”

Ofenbaia, 13 Decembrie 1882.

Pentru comitetul parochial

Ioan Danciu m. p., adm. prot.

Nr. 450/1882 [322] 3—3

CONCURS.

Cu învețuirea Venerabilului consistoriu arhidiocesan din 28 Oct. a. d. Nr. 3347. B. se publică prin aceasta al doilea concurs pentru ocuparea postului de paroh în parochia de cl. III Stenea, presbiteratul Sibiului, cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sânt.

- 1. Dela fie care familie câte două zile de lucru;
- 2. Dela fiecare familie una ferdelă (măsură veche) cucuruz sfărmit.
- 3. Folosirea cimitierului.
- 4. Venitele stolari.
- 5. Lemne de foc câte are lipsă din pădurea comunală.

Doritorii de a ocupa acest post au ași așterne petițiunile lor instruite în sensul prescrierilor Stat. Org. la oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Sibiului.

Sibiu, 15 Dec. 1882.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficial ppresbiterial gr. or. al tractului Sibiului.

Nr. 415/1882. [321] 3—3

EDICT.

Nicolae Popoviciu, de religieuna greco orientală din Ruși, comitatul Sibiului, carele de peste trei ani a părășit cu necredință pe legiuita lui mure Maria n. Șerban, tot de acolo, fără a se sci ubicațiunea lui, se citează prin aceasta, ca în termin de trei luni dela prima publicare a acestui edict se se prezenteze înaintea

subsemnatului for matrimonial, căci la din contră și în absența lui se va decide procesul intentat contră de dătră soția sa.

Sibiu, 5 Noembrie 1882.

Scavmul ppresbiterial gr. or. al tractului Sibiului, ca for matrimonial de I. instanță.

Nr. 447/1882. [320] 3—3

EDICT.

Ioan Gurian de religieuna gr. or. din Mohu, comitatul Sibiului, carele aproape de patru ani a părășit cu necredință pe legiuita sa soție Eva n. Nicolae Dafin, tot de acolo, fără a se sci ubicațiunea lui, se citează prin aceasta, ca în termin de trei luni dela publicarea acestui edict se se prezenteze înaintea subsemnatului scavm ppresbiterial ca for matrimonial de I. instanță, căci la din contră și în absența lui se va decide procesul intentat asupra-i de cătră soția sa.

Sibiu, 24 Nov. 1882.

Scavmul ppresbiterial gr. or. al tractului Sibiului, ca for matrimonial de I. instanță.

Sz. 2947—1882 telekvi. [327] 1—1

Árverési hirdetésny.

A D. Szt.-Mártoni kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírá megint, miszerint Hermán Károly végrehajtott Postelki Binder Mihály végrehajtott szenvedő elleni 47 tr. s járulékal iránti végrehajrási ügyében miután az ez ügyben 1880 június 18-án megtartott árverésen vévő megvásárolta Hermán Károly által megvett fekvőkörű ligért vételár vévő telyesen azon napot számitandó 45 nap alatt minden teleknek elozet monatt, az 1881 évi LX. t. c. 185 §. értelmében bánatpénzes elvásztozása mellett, a N. Szeheni „Albina” takarékb. és hitelintézet kérelmére a Postelki 53 sz. tjkében A + 1—19 r. sz. a foglalt s 1/4 részben Binder Mihály tulajdonától felvet a 415 tr. fr. becslált ingatlanok az 1883 évi Január hó 16 napján a. e. 11 óraker Postelke község házánál megtartandó újabb árverésen becsorral alul is le fognak adni.

Kikiáltási ár a fentebbt kitezett becsár, árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% készpénzen, vagy odavék képes papírban a kikiáltott készézh letenni. Vévő köteles a vételár három egyenlő részletben, és pedig az elszórást az árverés jogörő emelkedésétől számitandó 15 nap alatt a másolki részt ugyan azon naptól számitandó 30 nap alatt, a harmadik részt ugyan azon naptól számitandó 45 nap alatt minden egyes vételár részlet után a birókba légit napjától számitandó 6%), kamatokkal együtt a D. Szt.-mártoni kir. adó mint bíról letéti pénzáránál letézteni s ezt igazolni.

A megállapított árverési feltételek a hivatalos okok alatt a telekkönyvi hatóságnál és az illető községi előjáróságnál megtekinthetők. —

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

Dicsé-Szentmárton 1882 évi November 17-ikén.
Kovács Károly, s. k., kir. járásbíró.

Pentru Serbători

imi permit a trage cu tot respectul atențiunea asupra

decorațiunilor de tot felul pentru pomul de Crăciun; — asupra

Pescelui-Murenă (Aalfisch), sardinelor rusești și franceze, hringelor rotate, și olandeze, caviarului, (icre), rum, teá, faină, precum și asupra tuturor articolelor din specialitatea băcănii, de calitate cea mai distinsă și pe lângă prețurile cele mai eftine.

[320] 2—4

Ludovic Fuchs
Strada pintenului și măcelarilor.

Cu totul noue

Sfârșitoare de cucuruz cu ventilator. — Tăietori de napi și tăietore de paie recomandă pe lângă prețurile cele mai eftine

Fabrica de mașine agricole.
Andrei Rieger.

[317] 3—3 Sibiu.